МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Высшая школа журналистики и медиакоммуникаций

УТВЕРЖДАЮ

Проректор по образовательной деятельности КФУ

Проф. Таюрский Д.А.

________________ "__" ____________ 20___ г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины

Татарские календари: становление и развитие Б1.В.ДВ.5

Направление подготовки: 42.03.02 - Журналистика
Профиль подготовки: Средства массовой информации (национальная журналистика)
Квалификация выпускника: бакалавр
Форма обучения: очное
Язык обучения: русский

Автор(ы):
Зайни Р.Л.
Рецензент(ы):
Фаттахов И.Ф.

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Гарифуллин В. З.
Протокол заседания кафедры No ___ от "____" ___________ 201__г
Учебно-методическая комиссия Института социально-философских наук и массовых коммуникаций (Высшая школа журналистики и медиакоммуникаций):
Протокол заседания УМК No ____ от "____" ___________ 201__г

Регистрационный No 941849216

Казань
2016

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Зайни Р.Л. Кафедра татарской журналистики Высшая школа журналистики и медиакоммуникаций , zaini@yandex.ru

1. Цели освоения дисциплины

Показать значение истоков татарской журналистики в культурном наследии прошлого, достижения в системе национального просвещения и в социально-политической, культурной жизни страны; познакомить студентов с деятельностью и литературным мастерством выдающихся авторов календарей, раскрывая закономерности развития татарской печати, освещая направление и содержание календарных изданий XX века, историю их развития как первенцов национальных СМИ.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " Б1.В.ДВ.5 Дисциплины (модули)" основной образовательной программы 42.03.02 Журналистика и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 2 курсе, 4 семестр.

Включена в раздел "Б3. В.10 Цикл профессиональных дисциплин" и относится к базовой (общепрофессиональной) части. Осваивается на четвертом курсе (8 семестр).

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-3 (общекультурные компетенции)	способностью использовать знания в области общегуманитарных социальных наук (социология, психология, культурология и других) в контексте своей социальной и профессиональной деятельности
ОК-6 (общекультурные компетенции)	способностью к коммуникации в устной и письменной формах на русском и иностранном языках для решения задач межличностного и межкультурного взаимодействия
ОК-7 (общекультурные компетенции)	способностью работать в коллективе, толерантно воспринимая социальные, этнические, конфессиональные и культурные различия
ОК-7 (общекультурные компетенции)	способностью работать в коллективе, толерантно воспринимая социальные, этнические, конфессиональные и культурные различия
ОК-8 (общекультурные компетенции)	способностью к самоорганизации и самообразованию
ОК-8 (общекультурные компетенции)	знание основ организации научного исследования в сфере журналистики способностью к самоорганизации и самообразованию
ОПК-1 (профессиональные компетенции)	способностью осуществлять общественную миссию журналистики, эффективно реализовывать функции СМИ, понимать смысл свободы и социальной ответственности журналистики и журналиста и следовать этому в профессиональной деятельности

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОПК-10 (профессиональные компетенции)	способностью учитывать в профессиональной деятельности психологические и социально-психологические составляющие функционирования СМИ, особенности работы журналиста в данном аспекте
ОПК-10 (профессиональные компетенции)	способностью учитывать в профессиональной деятельности психологические и социально-психологические составляющие функционирования СМИ, особенности работы журналиста в данном аспекте
ОПК-12 (профессиональные компетенции)	способностью понимать сущность журналистской деятельности как многоаспектной, включающей подготовку собственных публикаций и работу с другими участниками медиапроизводства; индивидуальную и коллективную деятельность; текстовую и внетекстовую работу (проектную, продюсерскую, организаторскую), следовать базовым профессиональным стандартам журналистской работы
ОПК-13 (профессиональные компетенции)	способностью следовать принципам работы журналиста с источниками информации, знать методы ее сбора, селекции, проверки и анализа, возможности электронных баз данных и методы работы с ними
ОПК-15 (профессиональные компетенции)	способностью ориентироваться в наиболее распространенных форматах печатных изданий, теле-, радиопрограмм, интернет-СМИ, современной жанровой и стилевой специфике различного рода медиатекстов, углубленно знать особенности новостной журналистики и представлять специфику других направлений (аналитическая, расследовательская, художественно-публицистическая журналистика)
ОПК-2 (профессиональные компетенции)	способность ориентироваться в мировых тенденциях развития медиаотрасли, знать базовые принципы формирования медиасистем, специфику различных видов СМИ, особенности национальных медиамоделей и реалии функционирования российских СМИ, быть осведомленным в области важнейших инновационных практик в сфере массмедиа
ОПК-3 (профессиональные компетенции)	способностью понимать сущность журналистской профессии как социальной, информационной, творческой, знать ее базовые характеристики, смысл социальных ролей журналиста, качеств личности, необходимых для ответственного выполнения профессиональных функций и
ОПК-9 (профессиональные компетенции)	способностью базироваться на современном представлении о роли аудитории в потреблении и производстве массовой информации, знать методы изучения аудитории, понимать социальный смысл общественного участия в функционировании СМИ, природу и роль общественного мнения, знать основные методы его изучения, использовать эффективные формы взаимодействия с ним

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Историю татарских календарей, факторы, определяющие их развитие в разные периоды; ориентироваться в том, как складывались различные виды и типы татарских календарей; творчество выдающихся авторов-составителей; представлять особенности становления и развития татарских календарей как первенцев татарской печати; понимать значение и роль истории татарских календарей в системе татарской журналистики

2. должен уметь:

Ориентироваться в вопросах тематического и жанрового богатства татарской календарной литературы

3. должен владеть:

Навыками анализа современных календарей; при подготовке материалов стремиться соответствовать лучшим образцам татарской журналистики.

Применять полученные знания на практике.

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 3 зачетных(ые) единиц(ы) 108 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины экзамен в 4 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Кереш дәрес. Татар календарьлары барлыкка килүнең алшартлары.	4	1	0	4	0	
2.	Тема 2. Беренче өстәл һәм стена календарьлары.	4	2	0	4	0	
3.	Тема 3. XX гасыр башында чыккан татарча календарьлар.	4	3-6	0	4	0	контрольная работа коллоквиум
4.	Тема 4. 1841-1917 елларда чыккан календарьларның типологиясе.	4	7	0	4	0	

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
5.	Тема 5. 1841-1917 елларда чыккан календарьлардагы материалларның тематикасы. Жанрлар системасы.	4	8-9	0	6	0	устный опрос
6.	Тема 6. Совет чоры календарьлары.	4	10-12	0	6	0	письменное домашнее задание
7.	Тема 7. Бүгенге көн календарьлары.	4	13-16	0	8	0	реферат
.	Тема . Итоговая форма контроля	4		0	0	0	экзамен
	Итого			0	36	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Кереш дәрес. Татар календарьлары барлыкка килүнең алшартлары.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Татар матбугаты барлыкка килсен өчен хезмәт иткән тарихи, иҗтимагый, сәяси, мәдәни, икътисадый сәбәпләр. XIX гасырда Россиядә цензура торышы. Татар телендә китаплар чыгару. Патша хакимиятенең китап һәм матбугат бастыру эшенә каршы килүе сәбәпләре. Казан университеты галимнәре И.И.Запольский, М.Г.Никольскийның, зыялылар К.Насыйри, П.Пашино, В.Курочкин, Г.Ильяси, Ш.Әхмәров, Ә.Максуди, К.Мотыйгый, О.С.Лебедева һ.б. татарча матбугат булдыру өлкәсендәге эшчәнлеге. Газеталарны алыштырырлык чара - календарьлар чыгаруга керешү. Дөнья тарихында календарьлар тоткан урын. Төрле халыкларда календарь тарихы. Россиядә XIX-XX гасырларда рус телендәге басма календарьларның эчтәлеге.

Тема 2. Беренче өстәл һәм стена календарьлары.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Рәхмәтулла Әмирханов һәм татарларда яңа басма төре - "Горрәлек" календаре. Аның күләме һәм эчтәлеге. Татарларда 1841-1871 нче еллар аралыгында чыккан даими булмаган календарьларның эчтәлеге. Каюм Насыйриның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. 1871 нче ел өчен басылып чыккан календарьларының яңалыгы һәм төп үзенчәлеге. К.Насыйриның 1871-1898 нче елларда төзеп бастырган календарьларының фәнни белемнәр таратуга һәм татар халык авыз иҗаты әсәрләрен популярлаштыруга керткән өлеше. Шиһабетдин Рәхмәтуллинның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. 1891-1901 нче еллар аралыгында чыгарга өстәл календарьларының белешмә характерында булуы. Татар телендә беренче стена календарьларының авторы Фатих Халидинең мәгърифәтчелек эшчәнлеге. Календарьларында үгет-нәсихәт бирүче хикәятләр. Татар матбугатында беренче тапкыр буларак, кулинария темасын күтәрү. Әхмәтһади Максудиның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. Ул төзеп бастырган календарьларда башка телдәге басмалардан күчереп алып бастырылган мәгълүматлар.

Тема 3. XX гасыр башында чыккан татарча календарьлар.

практическое занятие (4 часа(ов)):

XX гасыр башында барлыкка килгән яңа төр басма календарьларга хас төп үзенчәлекләр. Шәрәфетдин Шаһидуллинның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. Әлеге шәхеснең татар рекламасын популярлаштыру юлында алып барган эшчәнлеге. "Заман" календарьларының эчтәлеге. Аларда фотоиллюстрацияләр куллану. Календарьда татар тормышын, татарлардан атаклы кешеләр тормышын яктырту. Минһаҗетдин Кадермәти һәм аның "Мәшвәрәт" календаре. Календарьның эчтәлеге. Анда яңа полиграфия мөмкинлекләрен файдалана башлау. Бертуган Кәримовлар, "Сәбах" көтепханәсе, "Милләт" көтепханәсе, "Кәримов, Хөсәенов һәм К" иптәшлеге тарафыннан чыгарылган календарьларына тематик һәм жанр ягыннан характеристика. С.И.Строганов календарьларының рекламаны үстерүгә керткән өлеше.

Тема 4. 1841-1917 елларда чыккан календарьларның типологиясе.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Горрәлек, календарь, тәкъвим, альманах - календарь атамалары. Календарь басмага характеристика. Календарь һәм газета-журнал кебек басма массакүләм мәгълүмат чаралары арасындагы аерма һәм охшашлыклар. Календарьларны типларга бүлү. Ел исәбе буенча - ай һәм кояш календарьлары, вакыт буенча - "мәңгелек", еллык һәм сезонлы, куллану өлкәсе буенча - дини һәм дөньяви, мәгълүматының эчәтеле буенча - универсаль һәм махсус, максати юнәлеше буенча - фәнни, уку-өйрәтү, популяр, гамәли, реклама календарьлары, конструкцияләре буенча өстәл һәм дивари төрләргә бүленүе. 1841-1917 еллар аралыгында чыккан татар календарьларының ел исәбе буенча берьюлы ай һәм кояш календарьлары булуы. К.Насыйри. Ш.Рәхмәтуллин, Ш.Шаһидуллин, М.Кадермәтинең еллык басмалары, М.Ш.Салихов тарафыннан төзелгән 12 еллык календарь, Ф.Халидинең 25 еллык басмасы. Универсаль эчтәлектәге календарьлар (К.Насыйри, Ш.Рәхмәтуллин басмалары). Махсуслашкан эчтәлектәге календарьлар (Ш.Шаһидуллин, К.Бәширов, М.Кадермәти басмалары).

Тема 5. 1841-1917 елларда чыккан календарьлардагы материалларның тематикасы. Жанрлар системасы.

практическое занятие (6 часа(ов)):

1841-1917 елларда чыккан календарьлардагы материалларның тематикасы. Жанрлар системасы. Календарьлар ярдәмендә фәнни белемнәр тарату. Аларда урын алган тарих, география, астрономия, астрологиягә кагылышлы материаллар. Тарихи мәгълүматлар урнаштыру. К.Насыйриның "Хәтердә тотарга тиешле бәгъзе вакыйгалар", "Русиянең башланганлыгы", Ш.Рәхмәтуллинның "Россия императорының нәсел вә әүладлары", "Заман" календарында "Русия патшасының нәселе" хронологияләре. Ш.Рәхмәтуллиның "Казан шәһәрендәге вә аның кысаларындагы мәчетләр" күзәтүе, "Заман"да ел саен атаклы кешеләр турында басылып килгән мәгълүматларның эчтәлеге. К.Насыйри, К.Бәширов, Ф.С.Әль-Сатмыш, "Мөхәммәдия" мәдрәсәсе басмаларында дөньядагы халык саны, диннәр турында статистик мәгълүматлар. К.Бәширов календарындагы "Җир йөзендәге зуррак мәмләкәтләрнең җәгърәфияви статистикасы" фәнни-популяр мәкаләсе. "Мәшвәрат" календарында "Сәйярәләр хакында мөхтәсар мәгълүмат" мәкаләсе. Календарьларда хәбәри жанрларның кулланылышы. К.Насыйри, К.Бәширов, Ш.Шаһидуллин басмаларында хәбәри жанрлар. Җәмгыятьтәге вакыйгаларга карата фикер белдерү максатында аналитик язмаларга мөрәҗәгать итү. Тәмәке тарту, исерткеч эчүгә каршы юнәлдерелгән фәнни-популяр мәкаләләр. Халыкның милли үзаңын күтәрү максатыннан язылган мөхбирнамәләр. Материалларда иҗтимагый, сәяси, әдәби, педагогик темалар. Календарьларда фотосурәтләр басылу. Фотохәбәр, фоторепортаж жанры барлыкка килү процессы. Татар галимнәре тарафыннан халык авыз иҗаты әсәрләрен җыю эшчәнлеге. Календарь авторларының да бу эшкә үз өлешләрен кертүе. К.Насыйри һәм Ф.Халиди календарьларындагы сынамышлар, К.Насыйри, Ш.Рәхмәтуллин, "Шәрыкъ", "Заман" басмаларындагы мәкальләр һәм әйтемнәр, К.Насыйри басмасындагы бәет һәм риваятьләр. Бертуган Кәримовлар, "Сәбах", "Милләт" көтепханәләре, "Мөхәммәдия" мәдрәсәсе, Ф.Халиди басмаларында мәзәкләр.

Тема 6. Совет чоры календарьлары.

практическое занятие (6 часа(ов)):

Беренче совет календарлары. Аларда традицион эчтәлекнең яңа чор идеологиясе белән бәйлелектә бирелүе. Бөек Ватан сугышына кадәр чыккан календарьларның типологиясе һәм алардагы төп темалар. Бөек Ватан сугышы чоры календарьларының төп темалары. Бөек Ватан сугышы чоры календарьларында идеологик тәрбия. Сугыш һөнәренә һәм саклану чараларына өйрәтү. Туган илгә мәхәббәт, дошманга нәфрәт тәрбияләүдә халык авыз иҗаты әсәрләренә һәм милли чараларга мөрәҗәгать итү. Календарьларда әдәби әсәрләр куллануның әһәмияте. Сугыштан соңгы календарьларда тема төрлелеге.

Тема 7. Бүгенге көн календарьлары.

практическое занятие (8 часа(ов)):

Бүгенге чорда чыгучы календарьларга материал туплау үзенчәлекләре. Газета һәм журнал редакцияләре каршында чыга башлаган календарьлар. Аларны әзерләүдә журналистларның катнашуы. Газета рубрикаларының календарьларда кабатлануы. Календарьга материал туплау принциплары: теманың "картаймавы", чор өчен әһәмияте, материал геройларының популярлык дәрәҗәсе; төрле ел фасылларына туры килерлек мәгълүматларның булуы (бакча эшләре, кош-корт асрау һ.б.); материалларның календарьның типологиясенә туры килүе (хатын-кызлар өчен, аш-су әзерләү буенча һ.б.); язмаларның күләме; материалларда миллилекнең чагылыш табуы.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
3.	Тема 3. XX гасыр башында чыккан татарча календарьлар.	4	3-6	подготовка к коллоквиуму	12	коллоквиум
				подготовка к контрольной работе	12	контрольная работа
5.	Тема 5. 1841-1917 елларда чыккан календарьлардагы материалларның тематикасы. Жанрлар системасы.	4	8-9	подготовка к устному опросу	8	устный опрос
6.	Тема 6. Совет чоры календарьлары.	4	10-12	подготовка домашнего задания	10	домашнее задание
7.	Тема 7. Бүгенге көн календарьлары.	4	13-16	подготовка к реферату	12	реферат
	Итого				54	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Предусмотрено использование в учебном процессе активных и интерактивных форм проведения занятий, таких как разбор конкретных ситуаций, встречи с представителями СМИ.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Кереш дәрес. Татар календарьлары барлыкка килүнең алшартлары.

Тема 2. Беренче өстәл һәм стена календарьлары.

Тема 3. XX гасыр башында чыккан татарча календарьлар.

коллоквиум , примерные вопросы:

Подготовиться к обсуждению следующих вопросов: 1. Каюм Насыйриның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. 2. К.Насыйриның 1871-1898 нче елларда төзеп бастырган календарьларының фәнни белемнәр таратуга һәм татар халык авыз иҗаты әсәрләрен популярлаштыруга керткән өлеше. 3. Ш.Рәхмәтуллинның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. 1891-1901 нче еллар аралыгында чыгарга өстәл календарьлары. 4. Фатих Халидинең мәгърифәтчелек эшчәнлеге. Календарьларында үгет-нәсихәт бирүче хикәятләр. 5. Әхмәтһади Максудиның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. Календарының төп эчтәлеге. 6. Татарларда 1841-1871 нче еллар аралыгында чыккан даими булмаган календарьларның эчтәлеге.

контрольная работа , примерные вопросы:

Ответить на следующие вопросы: 1. Татар календарьлары барлыкка килүнең алшартлары. 2. Татар мәгърифәтчеләренең татарча матбугат булдыру өлкәсендәге эшчәнлеге. 3. Календарьлар чыгаруга керешүнең үзенчәлекләре һәм әһәмияте. 4. Дөнья тарихында календарьлар тоткан урын. 5.Россиядә XIX-XX гасырларда рус телендәге басма календарьларның эчтәлеге. 6. Р.Әмирханов һәм "Горрәлек" календаре. Аның күләме һәм эчтәлеге.

Тема 4. 1841-1917 елларда чыккан календарьларның типологиясе.

Тема 5. 1841-1917 елларда чыккан календарьлардагы материалларның тематикасы. Жанрлар системасы.

устный опрос , примерные вопросы:

Подготовить ответы к вопросам: 1. XX гасыр башында чыккан татарча календарьларның төп үзенчәлекләре. 2. Шәрәфетдин Шаһидуллинның мәгърифәтчелек эшчәнлеге, татар рекламасын популярлаштыру юлында алып барган эшчәнлеге. 3. "Заман" календарьларының эчтәлеге. 4. Минһаҗетдин Кадермәти һәм аның "Мәшвәрәт" календаре. 5. XX гасыр башы календарьларына тематик һәм жанр ягыннан характеристика. 5. С.И.Строганов календарьларының рекламаны үстерүгә керткән өлеше. 6. 1841-1917 елларда чыккан календарьларның типологиясе.

Тема 6. Совет чоры календарьлары.

домашнее задание , примерные вопросы:

Проанализировать два выпуска любого настенного календаря с 1951 по 1991 гг. При анализе обращать внимание на следующие моменты: Календарьларда хәбәри жанрларның кулланылышы, аналитик язмаларга мөрәҗәгать итү, фотосурәтләр басылу, фотохәбәр, фоторепортаж жанры, авторларының халык авыз иҗаты әсәрләрен җыюга кертән өлеше.

Тема 7. Бүгенге көн календарьлары.

реферат , примерные темы:

Подготовить материалы и написать реферат на тему "Газета һәм журнал редакцияләре каршында чыга башлаган календарьлар".

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к экзамену:

ВОПРОСЫ К ЭКЗАМЕНУ

1. Татар календарьлары барлыкка килүнең алшартлары.

2. Татар мәгърифәтчеләренең татарча матбугат булдыру өлкәсендәге эшчәнлеге.

3. Календарьлар чыгаруга керешүнең үзенчәлекләре һәм әһәмияте.

4. Дөнья тарихында календарьлар тоткан урын.

5.Россиядә XIX-XX гасырларда рус телендәге басма календарьларның эчтәлеге.

6. Р.Әмирханов һәм "Горрәлек" календаре. Аның күләме һәм эчтәлеге.

7. Татарларда 1841-1871 нче еллар аралыгында чыккан даими булмаган календарьларның эчтәлеге.

8. Каюм Насыйриның мәгърифәтчелек эшчәнлеге.

9. К.Насыйриның 1871-1898 нче елларда төзеп бастырган календарьларының фәнни белемнәр таратуга һәм татар халык авыз иҗаты әсәрләрен популярлаштыруга керткән өлеше.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

10. Ш.Рәхмәтуллинның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. 1891-1901 нче еллар аралыгында чыгарга өстәл календарьлары.

11. Фатих Халидинең мәгърифәтчелек эшчәнлеге. Календарьларында үгет-нәсихәт бирүче хикәятләр.

12. Әхмәтһади Максудиның мәгърифәтчелек эшчәнлеге. Календарының төп эчтәлеге.

13. XX гасыр башында чыккан татарча календарьларның төп үзенчәлекләре.

14. Шәрәфетдин Шаһидуллинның мәгърифәтчелек эшчәнлеге, татар рекламасын популярлаштыру юлында алып барган эшчәнлеге.

15. "Заман" календарьларының эчтәлеге.

16. Минһаҗетдин Кадермәти һәм аның "Мәшвәрәт" календаре.

17. XX гасыр башы календарьларына тематик һәм жанр ягыннан характеристика.

18. С.И.Строганов календарьларының рекламаны үстерүгә керткән өлеше.

19. 1841-1917 елларда чыккан календарьларның типологиясе.

20. Календарьларда хәбәри жанрларның кулланылышы.

21. Календарьларда аналитик язмаларга мөрәҗәгать итү.

22. Календарьларда фотосурәтләр басылу. Фотохәбәр, фоторепортаж жанры барлыкка килү процессы.

23. Календарь авторларының халык авыз иҗаты әсәрләрен җыюга кертән өлеше.

24. Беренче совет календарлары.

25. Бөек Ватан сугышына кадәр чыккан календарьларның типологиясе һәм алардагы төп темалар.

26. Бөек Ватан сугышы чоры календарьларының төп темалары.

27. Бүгенге чорда чыгучы календарьларга материал туплау үзенчәлекләре.

28. Газета һәм журнал редакцияләре каршында чыга башлаган календарьлар.

7.1. Основная литература:

Есин, Б. И. История русской журналистики (1703 - 1917) [Электронный ресурс] учебно-метод. комплект / Б. И. Есин. - 4-е изд., стер. - М.: Флинта, 2012. - 464 с. - URL: http://znanium.com/bookread2.php?book=496290

История русской культуры IX - начала XXI века: Учебное пособие / Л.В. Кошман, Е.К. Сысоева и др.; Под ред. Л.В. Кошман. - 5-е изд., доп. и перераб. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014 - 432 с. - URL: http://znanium.com/bookread2.php?book=360222

Стровский, Д. Л. Отечественная журналистика новейшего периода [Электронный ресурс]: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности 'Журналистика' / Д. Л. Стровский. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2012. - 359 с. - URL: http://znanium.com/bookread2.php?book=377072

7.2. Дополнительная литература:

Кузнецов, И. В. История отечественной журналистики (1917-2000) [Электронный ресурс] : учеб. пособие / И. В. Кузнецов. - 4-е изд., стер. - М.: Флинта, 2012. - 640 с. - URL: http://znanium.com/bookread2.php?book=490268

Новая Российская энциклопедия: Т.13(1): Пермяк - Португальские/Под ред. Некипелова А.Д., Данилова-Данильян В.И. - М.: Энциклопедия, НИЦ ИНФРА-М, 2014. - 480 с. URL: http://znanium.com/bookread2.php?book=432539

Приемы и методы 'нового журнализма' : учебно-методическое пособие для бакалавров журналистики / Казан. федер. ун-т ; [авт.-сост. Д. В. Туманов] .? Казань : [Казанский университет], 2014 .? 47 с.

Прутцков, Г.В. Введение в мировую журналистику : учебное пособие для студентов высших учебных заведений, обучающихся по направлению 030600 'Журналистика' и специальности 030601 'Журналистика' : учебно-методический комплект. От Античности до конца XVIII века / Г. В. Прутцков ; под ред. д.филол.н., проф. Я. Н. Засурского .? 2-е изд., испр. и доп .? Москва : Аспект Пресс, 2012 .? 431 с.

Скворцова, Е. М. История Отечества [Электронный ресурс] : учебник для студентов вузов / Е. М. Скворцова, А. Н. Маркова. - 2-е изд., стереотип. - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2012. - 845 с. - URL: http://znanium.com/bookread2.php?book=391382

7.3. Интернет-ресурсы:

Вагапова Ф. Художественное многообразие татарских календарей (С древнейших времен до 1917 г.) - http://ioann.tol.ru/magazine/go/anonymous/main/?path=mg:/numbers/2008_2/10/02/

Зайни Р.Л. К ВОПРОСУ О КАЛЕНДАРЕ КАК ТИПЕ ПЕРИОДИЧЕСКОГО ИЗДАНИЯ (НА ПРИМЕРЕ КАЛЕНДАРЕЙ НА ТАТАРСКОМ ЯЗЫКЕ) - http://elibrary.ru/item.asp?id=13004012

Зайни Р.Л. РОЛЬ ТАТАРСКИХ КАЛЕНДАРЕЙ ВОЕННЫХ ЛЕТ В ФОРМИРОВАНИИ ПАТРИОТИЗМА - http://elibrary.ru/item.asp?id=13004053

Зайни Р.Л. Самоопределиться татарам помогли календари - http://mediart.ru/blog/dissertatsii/401-1-samoopredelitsya-tataram-pomogli-kalendari.html

Зайни Р.Л. ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ ЖАНРОВ РЕКОМЕНДАЦИИ И МИНИ-СОВЕТА В ТАТАРСКИХ КАЛЕНДАРЯХ - http://www.gramota.net/articles/issn_1997-2911_2012_5_19.pdf

Календарь. Википедия - http://ru.wikipedia.org/wiki/%CA%E0%EB%E5%ED%E4%E0%F0%FC

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Татарские календари: становление и развитие" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "КнигаФонд", доступ к которой предоставлен студентам. Электронно-библиотечная система "КнигаФонд" реализует легальное хранение, распространение и защиту цифрового контента учебно-методической литературы для вузов с условием обязательного соблюдения авторских и смежных прав. КнигаФонд обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям новых ФГОС ВПО.

Выход в интернет

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 42.03.02 "Журналистика" и профилю подготовки Средства массовой информации (национальная журналистика) .

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Автор(ы):
Зайни Р.Л. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

Рецензент(ы):
Фаттахов И.Ф. ____________________
"__" _________ 201 __ г.